

विंगत दुई दिन दोरेखि बढ़ेको कठयांगो जाडोमा विद्यालय पद्धन जाँदै बालबालिकाहरु।

तस्विर : संजय कुमार थादव

प्रयागराज महाकुम्भमेला : धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धन जर्न उपयोगी

प्रयागराज । गजा, यमुना र सरस्वती नदीको सङ्गमस्थल प्रयागराजमा हाल विश्वप्रसिद्ध महाकुम्भमेला चलिरहेको छ । भारतको प्रयागराजमा हरेक १२ वर्षमा आयोजना हुने उक्त कुम्भमेलाको पहिलो दिनमै एक करोड़भन्दा बढी व्यक्तिसे स्नान गरेको भारतको उत्तर प्रदेश पर्यटन विभागले जनाएको छ ।

यही माघ १ गते दोरेखि सुरु भई ४५ दिनसम्म सञ्चालन हुने उक्त कुम्भमेलामा हिन्दू धर्मवालभीहरूले भारतको सबैभन्दा पर्वती नदी मानिने गजा, यमुना र पौराणिक सरस्वती नदीको सङ्गममा स्नान गर्ने गर्नेछ । मेलामा ४५ करोड तीर्थात् भक्तजन आउने विभागले अनुमान गरेको छ । हिन्दू धर्मवालभीहरूको परिव्रत भूमि प्रयागराजमा महाकुम्भ स्नान गर्ने भारत, नेपालसहित विभिन्न मुतुक्वाट लाखांको सर्वामा तीर्थात् आउने गरेको छ ।

उत्तर प्रदेश पर्यटन विभागका महानिर्देशक इशा प्रियाले एक सम ४४ वर्षपछि परेको महाकुम्भमेलाको विशेष महत्व रहेको भद्रे प्रयागराज महाकुम्भको अद्भुत अनन्द लिन सबैमा आह्वान गर्नुभयो । उहाँले सीमापार धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि महाकुम्भमेला उपयोगी बने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

मेलाको रीनक

मेलामा स्नान गर्ने आउने तीर्थात् भक्तजनका लागि आवश्यक सुक्ष्म व्यवस्था प्रियाले छ । मेलालाई दृष्टिगत गर्दै भारत सरकारले २५ हजारभन्दा बढी सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिएको जनाएको छ । मेलाको आर्कर्णिका रूपमा इलाहावाद सडकका चोकचोकमा सूचनामूलक व्यान, पोखर र फिलीमिली बत्तीले भक्तिक्रान्ति परिएको छ । तीन नदीको सङ्गमस्थलमा दायीं र बायाँ किनारामा तीर्थात् भक्तजनका लागि वासस्थानी प्रियाले एक स्तर अनुसारको सुविधासम्पन्न अस्थारी टेट हात्सरहरू निर्माण गरिएको छ । ताको सम्पर्क टेट हात्सरहरू निर्माण गरिएको छ । मेलामा नागाबाबा, अघोरी बाबाको भिन्न अर्कण देखिएन्छ । मेलाको सुक्ष्मालाई मध्यनजर गर्दै नदीको पानीमुनि २५ हजारभन्दा बढी सिसी क्यामेरा जडाने गरिएका

छन् । भारतीय सञ्चारमाध्यमले जनाएनुसार मेलामा पुग्ने तीर्थातुको सहजताका लागि प्रयागराज विमानस्थलबाट सात हजारभन्दा बढी बसको व्यवस्था गरिएको छ । पाँच सम ५० संस्टन बस, १३ हजारभन्दा बढी रिक्सा, १३ हजार ड्रेन, तीन हजार विशेष ड्रेनको व्यवस्था लिमाइएको छ ।

यसेगी, मेला क्षेत्रमा ४३ अस्थायी अस्पताल स्थापना गरिएका छन् । सरकारी र निजी गरी ६ हजार शब्द्याको व्यवस्था छ । एयर एम्बुलेन्सको व्यवस्था सडक एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिएको छ । हेलिकोप्टरबाट मेलाको अवलोकन गर्ने प्रबन्ध

तीर्थी अन्तरिक्षबाट देखन सकिने बताइएको छ । दैनिक एकदेखि डेढ करोड भक्तजनले गजा स्नान परेको भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले उल्लेख गरेको छ ।

ज्योतिषीहरूले निश्चित ग्रह र नक्षत्रहरूला आधारमा उहाउने भित्र र शुभ समय तय गरेको छन् । त्यसका आधारमा स्नानको लागि सोमवारबाहेक अन्य पाँच दिन शुभ रहेको बताइएको छ । कुम्भमेला हिन्दू धर्मवालभीको एक महान् स्नान पर्व हो । यो मेला पृथ्वीमा जम्मा १२ स्थानमा लगाउन सकिने कुरा शास्त्रहरूले उल्लेख गरेको भए पनि हालसम्म जम्मा पाँचवटा स्थान मात्र पता लागिसकेका छन् । ती पाँच

सन्दर्भमा सूर्य, चन्द्र एकै राशिमा परेको, बृहस्पति वृश राशि तथा मौन अमावश्या र श्रीपञ्चमीको बीचमा कुम्भ सङ्क्रान्ति परेका अवस्थामा महाकुम्भ योग पर्छ र मैलैंड महाकुम्भ भानिन्छ ।

कुम्भमेला भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई चतुराध्यमा संयोग लाग थालेको छ ।

डिजिटल महाकुम्भ

भारतको संस्कृति मन्त्रालयका

अनुसार महाकुम्भमेलामा विज्ञान प्रविधिको पनि भरपुर उपयोग गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र नवप्रवर्तनको

सघाउ पुचाउने बाटुजुम्यो ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई सहभागी हुन आह्वान गर्नुभयो । आगारा ट्रायल एकेट एसोसिएशनको महासचिव कौशलेन्द्र सिंहले महाकुम्भ मेलाले क्षेत्रीय धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा सघाउ पुचाउने बाटुजुम्यो ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई सहभागी हुन आह्वान गर्नुभयो । आगारा ट्रायल एकेट एसोसिएशनको महासचिव कौशलेन्द्र सिंहले महाकुम्भमेलामा भारतीय धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा सघाउ पुचाउने बाटुजुम्यो ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

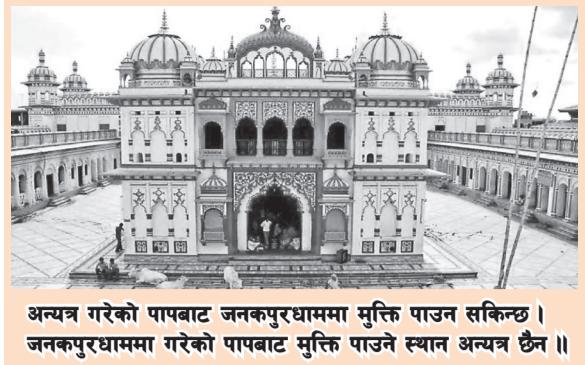
महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्राहकलाई आलू तीलैर दिन भ्याइन्याई छ । “आलू लिने धैरेजसो खेतमै आइपुङ्छ”, आलुखेतीका किसान चन्द्रकला महामण्डलेश्वरले शाही स्नान गर्ने चलन छ । त्यसो त श्रीपञ्चमी, शिवरात्रि र पूर्णिमा पनि शाही स्नान गर्ने प्रचलन छ । उक्त दिन शाही स्नानका आरोग्यको भानाइ छ । अय दिन भने भक्तजनहरूले सहज रुपमा महाकुम्भ स्नान गर्नेगी विभिन्न घाटहरू निर्माण गरिएको छ । प्रयागराज महाकुम्भमा अन्यात र उपलब्ध छ ।

महाकुम्भमेलामा भारतको तीन ठाँडामा लाग्ने गरेको थिए । तर २०५९ वैशाख १ गते देखि नेपालको सुसारी जल्लालाई उपभोक्ताको ग्र

सम्पादकीय

कामकाजी भाषा दलीय निर्दिष्टबोधक नहोस

प्रदेशमा सरकारी कामकाजी भाषाको बारे अन्योललाई अन्य गर्ने सन्दर्भमा मध्येश प्रदेश सरकारले पाँच वटा भाषालाई प्रस्ताव गरेको छ। संघीयताको प्रतिविम्बका रूपमा सरकारी कामकाजीको भाषा निर्धारणको प्रस्ताव महत्वपूर्ण पाइला हो। प्रदेशको नामकरण र प्रदेशसभा सदस्यले विभिन्न भाषामा शपथ लिए देखिए नै सरकारी कामकाजी भाषाको आवश्यकता महसुस भएको थियो। विगतमा राजधानीका राजधानीका लागि वीरगञ्जमा आन्दोलन र भाषाको प्रयोगका लागि ८ जिल्लामध्ये ६ वटा जिल्लामा भाषिक चर्चा परिचर्चार र विरोधका कार्यक्रमको प्रष्टभूमिमा सरकारको प्रस्ताव सन्दर्भलाई आन्दोलन र विरोधकार्यक्रमको परेण्यामध्येक लिन सकिन्छ। मुख्य रूपले सरकारी कामकाजी भाषाको निर्धारणमा राजनैतिक मनोविज्ञान भन्दा पनि धरातलीय तथ्यलाई मनन गर्नु पर्दछ। नेपालमा बोलिने १२४ वटा मातृभाषामा नेपाली ४४.८६ प्रतिशत, यैथिली ११.०५ प्रतिशत, भोजपुरी ६.२४ प्रतिशत, थारु ५.८८ प्रतिशत, तामाङ ४.८८ प्रतिशत, बज्जिका ३.८९ प्रतिशत, अवधि २.६६ प्रतिशत, नेवारी २.९६ प्रतिशत, मगर २.७८ प्रतिशत र डोटेली १.७ प्रतिशत देखिएको छ। तथ्याङ्क अनुसार मध्येश प्रदेशको ८ जिल्लामा मैथिली भाषी ४५.३० प्रतिशत, भोजपुरी भाषी १८.५८ प्रतिशत र हिन्दी भाषी ०.१२ प्रतिशत रहेको छन्। यही तथ्यका आधारमा भाषा आयोगले पनि प्रदेशमा सरकारी कामकाजीको भाषाको आवश्यकतालाई पुरिए गरिसकेको छ। कामकाजी भाषाको निर्धारणको संरचना अन्तर्गत भाषीमा लेखनको ज्ञान पनि महत्वपूर्ण स्थान राख्छ। कामकाजीको भाषा निर्धारण राजनैतिक दलको निर्दिष्ट लक्ष्यलाई समाहित गर्नु हुँदैन। मातृभाषालाई उपेक्षा गरी राजनैतिक दलको निर्दिष्ट लक्ष्यलाई पूरा गराउन उद्यतका करितप्य घटनाले पाठ सिक्तु पर्ने अवस्था पनि छ। कामकाजीको भाषा निर्धारणलाई रहको विषय बनाउनु हुँदैन। जातिगत सांस्कृतिक अल्फावेट नेपालीमा भाषाको प्रयोग, जीविकोपार्जन, शासन व्यवस्था, एक पुस्ताले अर्को पुस्तालाई छाडौ द्वारा गएको उपलब्धिलाई जनाउँछ। यसे अन्तर्गत वंशगत शिल्प, वस्तु, धारणा, प्रक्रिया, अभ्यास तथा मूल्यहरू समावेश रहेको हुँच। यसैमा जिन्दगीको तरिका र सम्यक्ता सन्निहित हुँच। यस अन्तर्गत हामी जे गाँहौं त्यसमा हाम्रै संस्कृतिको भलक हुँच, यस कारण प्रदेशसभाका गतिविधिलाई अवसर र चुनौतीका रूपमा लिनु आवश्यक छ। नेपाली, मैथिली, भोजपुरी, बज्जिका, हिन्दी र अग्रेजीलाई सरकारले प्रस्ताव गर्नुको औचित्य, यथार्थ बारे बहस हुनु आवश्यक छ। यसमा दलीय निर्दिष्टता माथि उठेर प्रदेशवासीको छाविलाई आत्मामा सन्निहित गर्नु जर्नी छ। भावी सन्तानिले सराने स्थिति नहोस भन्ने कुलालाई ध्यान दिनु पर्ने खाँचो छ।

(अर्थात जनवादी गणतन्त्र चीनको) अल्पविकसित परिचमी क्षेत्रहरूमा चिनियाँ संस्कृतिको फैलावटका लागि परिचालन गरिएको हो।

चीनको कम्युनिष्ट युथ लीग, मानव संसाधन र सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, शिक्षा मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयले सन् २००३ मा यो अधियान मुरु गरेको हो। हालसम्म यस क्षेत्रमा काम गर्ने पठाइएका स्नातकहरूमध्ये ३,९३७ ले आफ्नो सेवा अवधि सर्कारी पाठ्य पनि तिब्बतमा काम जारी राख्नारेकोले पनि तिब्बतीहामी भाषी चिनीयाहरूको दमनलाई प्रमाणित गरेको छ।

यो परियोजनालाई सात उप-पारियोजनाहरूमा विभाजन गरिएको छ। ग्रामीण शिक्षा, ग्रामीण निर्माण, ग्रामीण स्वास्थ्य सेवा, तल्लो तहको युवा कार्य, सिनजियाड र टारको युवायत क्षेत्रहरूमा ग्रामीण सामाजिक शिक्षामा आपानो सेवा सुरु गर्ने बताइएको छ।

तालिबानसँग द्याङ्गो, उझग्रहणप्रति अत्यावार
विश्वव्यापी विवाद र प्रमुख शक्तिहरू बीचको प्रतिस्पर्धाको बीच, बेझिङ्डले तालिबान नेतृत्वको

'गजेन्द्रनारायण क्रान्तिकारी नेता'

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । जनता समाजवादी पार्टी नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले गजेन्द्रनारायण